

§ 468

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 3.8.2023 § 248 (autovaurio)

HEL 2023-002371 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 3.8.2023 (248 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 3.8.2023 (248 §) päätöksellään hylännyt 22.1.2023 klo 19.02 Kaarelantiellä tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa määrältään 190 euron vahingonkorvausvaatimuksensa 22.1.2023 kello 19.02 Kaarelantiellä Kehä I:n sillan alla tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyen. Hakijan ajoneuvon rengas vaurioitui hakijan ajettua ajoradalla olleisiin monttuihin. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksensa perusteina muun muassa, että kaupunki on laiminlyönyt kadun kunnossapidon, kun se ei ole 22.1.2023 tehdyn tarkastuksen yhteydessä laittanut varoitusta kuopasta. Sillan alla olevaa osuutta tiestä ei ollut valaistu riittävästi eikä monttua ole voinut havaita pelkillä auton etuvaloilla.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja saatuun lisäselvitykseen ja yhtyi tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että kadun kunnossapito on ollut virheellistä tai huolimattonta tai että kadun kunnossapitoon

kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun kunnossapitovastavan selvitykseen. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on tehty päällysteen paikkaus 20.1.2023 klo 8.30, tarkastusajo 20.1.2023 klo 11 ja klo 11.15 välisenä aikana, tarkastusajo 22.1.2023 klo 8 ja klo 8.15 välisenä aikana sekä päällysteen paikkaus 23.1.2023 klo 8.30. Päällystevauriot ovat syntyneet aikana, jolloin on ollut paha kelirikko.

II-kunnossapitoluokkaan kuuluvan Kaarelantien kuntoa on selvityksen perusteella seurattu säännöllisesti ja korjaustoimenpiteitä on tehty ilman aiheutonta viivytystä. Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös II-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus. Jokaisen syntyvän kuopan kohdalle ei myöskään ole reaaliajassa mahdollista käydä pystyttämässä varoitusmerkkiä, eikä tieliikennelaki tätä edellyttäkään.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan katsonut, ettei ole voinut havaita monttuja pimeällä tiellä, sillä kaupunki on laiminlyönyt vahinkopaikan valaistuksen. Saadun lisäselvityksen mukaan sillan alla olevan vahinkopaikan valaistus ja valaistuksen ylläpito kuuluvat valtiolle, joka vastaa myös sekä sillasta että sen päällä kulkevasta Kehä I:stä. Kaupunki ei vastaa siis vahinkopaikan ulkovalaistuksesta. Ulkovalaistus ei ylipääntään ole lakisääteinen vaatimus kaduilla tai teillä, vaan ajoneuvon kuljettajan on lähtökohtaisesti käytettävä ajoneuvonsa ajovaloja edessä olevan tien havainnointiin.

Selvityksen mukaan keskimääräinen vuorokausiliikenteen määrä vahinkopaikassa on noin 4 700 ajoneuvoa. Kaupungille ei ole esitetty vahinkopaikalta muita vahingonkorvausvaatimuksia. Vuorokausiliikenteen määrä huomioon ottaen voidaan arvioida, että sillan alla olleet kuopat ovat olleet tieliikennelain edellyttämää tilannenopeutta ja varovaisuutta noudattaen autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä, koska muita vahinkoja ei ole sattunut.

Kaupunki katsoo toimineensa Kaarelantien kunnossapidon osalta huolellisesti. Alueella on suoritettu säännöllisesti tarkastusajoa, ja kuopat on paikattu ilman aiheetonta viivytystä. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitovelvoitettaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päälli-
kön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, liite 3.1 merkki A9 (epätasainen tie)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki § 29)
- 2 Oikaisuvaatimus 10.8.2023, liite, lasku
- 3 Oikaisuvaatimus 10.8.2023, liite, kuva (julkinen)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahin-
gonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen teki-
jä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-
dosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 7.8.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 10.8.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki § 29)
- 2 Oikaisuvaatimus 10.8.2023, liite, lasku
- 3 Oikaisuvaatimus 10.8.2023, liite, kuva (julkinen)

Oheismateriaali

- 1 Selvitys Kaarelantie 22.2.2023
- 2 Selvitys Kaarelantie täydennetty 24.2.2023
- 3 Lisäselvitys Kaarelantie 19.7.2023
- 4 Lisäselvitys ulkovalaistuksesta 25.8.2023
- 5 Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 03.08.2023 § 248

HEL 2023-002371 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 8.2.2023 esittänyt ELY-keskukselle määrältään 190 euron vahingonkorvausvaatimuksen. ELY-keskus on siirtänyt vaatimuksen kaupungille 10.2.2023. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 22.1.2023 klo 19.02 ajoradalla olleeseen monttuun ajettaessa Kaarelantiellä Kehä 1 sillan alla. Vaatimuksen mukaan tien pinta oli kuiva ja vahinkopaikalla oli vahingon tapahtumisen aikaan pimeää.

Sovellettavat säännökset

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun)

päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita

Vahinkopaikka Kaarelantiellä on kokoojakatu ja sen kunnossapito on luokiteltu II-hoitoluokkaan.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma tai asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn.

Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on tehty päällysteen paikkaus 20.1.2023 klo 8.30, tarkastusajo 20.1.2023 klo 11 ja klo 11.15 välisenä aikana, tarkastusajo 22.1.2023 klo 8 ja klo 8.15 välisenä aikana sekä päällysteen paikkaus 23.1.2023 klo 8.30. Paikkaukset on tehty kylmämällä. Päällysteen reikiä on paikattu havaintojen perusteella sekä kadulla että sulkuviivan ulkopuolella olevan kaivon vieressä.

Forecan Helsingin Kumpulan mittausasemalla tehtyjen mittauksien mukaan jo marraskuusta 2022 lähtien on mitattu lämpötilan vaihtelua nollan molemmin puolin. Ennen vahinkoa, joulukuun puolessa välissä oli pidempi pakkasjakso ja lumen syvyyttä mitattiin enimmillään 44 sentti-

metriä. Pakkasjakson päätyttyä lumen syvyys alkoi laskea, ja lämpötila vaihteli nollan molemmin puolin. Lämpötila on vahingon aikaan ollut -4,6 ° C. Mitattu lumen syvyys on vahingon aikaan ollut 13 senttimetriä.

Kaupungille ei ole saapunut vahinkopaikalta muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia. Kaupungille on saapunut yksi palaute vahinkopaikalla olevasta kuopasta tai irrallaan olevasta kaivon kannesta 18.1.2023 klo 8.30.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Kuoppa alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajouraan. Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ja ajoradan ollessa märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa.

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16).

Vuosi 2022 oli routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintoihin syntyi vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla. Katujen reikiintyminen alkoi vuoden 2022 lopussa merkittävästi tavanomaista aikaisemmin.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki ei sääntele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia.

Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kaupunki määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset.

Katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjät ilmoittaa siitä kaupungille. Vahinkoalueella on tehty tarkastusajoja ja paikattu päällystevaurioita kylmämassalla kaksi päivää ennen vahinkoa ja päivä vahingon jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta päätöksenteossa

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5.000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi